

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Ndob/16/2025
Identifikačné číslo spisu:	1424202157
Dátum vydania rozhodnutia:	31.03.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Katarína Pramuková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:1424202157.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Pramukovej a členiek senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a JUDr. Andrey Sedlačkovej, v spore žalobcu: Full services, s. r. o., so sídlom Pri Rajčianke 8913/25, Žilina, IČO: 36 690 643, právne zastúpeného: URBÁNI & Partners s.r.o., so sídlom Skuteckého 17, Banská Bystrica, IČO: 36 646 181, proti žalovanému: OLD TOWN 27 s.r.o., so sídlom Pribinova 19276/38A, Bratislava, IČO: 54 938 619, o určenie neúčinnosti právnych úkonov, vedenom na Mestskom súde Bratislava III pod sp. zn. 84Cb/2/2025, o nesúhlase Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Mestským súdom Bratislava IV, takto

rozhodol:

P r í s l u š n ý m na prejednanie a rozhodnutie sporu j e Mestský súd Bratislava III.

Odôvodnenie

1. Mestský súd Bratislava IV dňa 8. januára 2025 postúpil spor na prejednanie a rozhodnutie Mestskému súdu Bratislava III v súlade s § 43 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) ako kauzálnu príslušnému súdu podľa § 22 písm. a) CSP. Postúpenie sporu odôvodnil tým, že z obsahu žaloby vyplýva, že žalobca je právnickou osobou, ktorá sa voči žalovanému - právnickej osobe domáha odporovateľnosti právnych úkonov súvisiacich s ich podnikateľskou činnosťou.

2. Mestský súd Bratislava III nesúhlasil s postúpením sporu a súdny spis predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) ako súdu spoločne nadriadenému obom súdom podľa § 43 ods. 2 CSP na rozhodnutie o príslušnosti. V nesúhlase s postúpením sporu Mestský súd Bratislava III uviedol, že žalobca sa žalobou domáha voči žalovanému občianskoprávneho nároku - určenia odporovateľnosti ukracujúcich úkonov, ktorými došlo k prevodu konkrétnych nehnuteľností pôvodne vlastnených dlžníkom (ručiteľom) - fyzickou osobou a zároveň nie je možné dôvodiť, že by sa medzi stranami sporu jednalo o obchodnoprávny spor, preto na prejednanie sporu je príslušný Mestský súd Bratislava IV.

3. Z vyššie uvedených dôvodov Mestský súd Bratislava III predložil súdny spis Najvyššiemu súdu

Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) ako súdu spoločne nadriadenému obom súdom podľa § 43 ods. 2 CSP na rozhodnutie o príslušnosti.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd spoločne nadriadený Mestskému súdu Bratislava III a Mestskému súdu Bratislava IV na rozhodnutie o príslušnosti (§ 43 ods. 2 CSP), po preskúmaní okolností sporu o príslušnosť dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Mestským súdom Bratislava IV nie je dôvodný.

5. Podľa ustanovenia § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

6. Podľa § 22 písm. a) CSP, na konanie v obchodnoprávných sporoch sú príslušné Mestský súd Bratislava III pre obvod Krajského súdu v Bratislave.

7. To, či v tom-ktorom prípade ide o obchodnoprávny spor, závisí od predmetu civilného sporového konania, ktorý je daný (skutkovým a právnym) vymedzením uplatneného nároku v žalobe.

8. Pre stanovenie súdnej príslušnosti je vždy významný obsah žaloby, ktorý formuluje žalobca, teda i to, akej súdnej ochrany sa dovoľáva. V okolnostiach toho ktorého prípadu nepôjde o prejudikovanie meritórneho rozhodnutia vo veci samej, ale o kritériá určujúce príslušnosť súdu ako jednej z podmienok konania (sp. zn. 6Ndc/15/2019).

9. Z obsahu žaloby vyplýva, že žalobca je veriteľom dlžníka - obchodnej spoločnosti HOFERA s. r. o. Medzi žalobcom a obchodnou spoločnosťou HOFERA s. r. o. za účasti JUDr. Romana Wecka, ako ručiteľa, bola uzavretá Dohoda o urovnaní. JUDr. Roman Weck (ktorý je štatutár dlžníka HOFERA s. r. o., ručiteľ, štatutár žalovaného a zároveň aj väčšinovým spoločníkom a konateľom spoločnosti AIRAVATA INVESTMENT s.r.o., ktorá je jediným spoločníkom žalovaného) bol vlastníkom nehnuteľností, ktorú na základe kúpnych zmlúv previedol na žalovaného, aby sa zbavil majetku v jeho osobnom vlastníctve a zmaril tak uspokojenie pohľadávky žalobcu vo výške 1 376 238,87 eura, ktorú žalobca eviduje voči dlžníkovi HOFERA s. r. o. a tiež voči JUDr. Romanovi Weckrovi ako ručiteľovi a ktorú si uplatnil v upomínacom konaní na Okresnom súde Banská Bystrica (Platobný rozkaz sp. zn. 10Up/1916/2023 zo dňa 15. decembra 2023).

10. To, že odporovanie právnomu úkonu vymedzenému v žalobe je (hmotnoprávne) upravené v Občianskom zákonníku (§ 42a a nasl. OZ), samo osebe ešte neznamená, že (procesne) ide o občianskoprávny spor (obdobne uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 2Ndc/12/2024 z 29.04.2024).

11. Najvyšší súd už skôr v obdobnej veci vyslovil, že pre konštatovanie obchodnoprávneho sporu v danom type civilného sporového konania o určenie neúčinnosti právneho úkonu podľa § 42a a nasl. OZ je určujúce, že predmetom odporovacej žaloby je zmluva o zriadení záložného práva v prospech žalovaného k majetku (nehnuteľnosti) dlžníka žalobcu, že strany sporu (obchodné spoločnosti) majú status podnikateľov, pričom úprava odporového práva zakotvená v § 42a a nasl. OZ nevyklučuje jeho uplatnenie voči podnikateľom (sp. zn. 3Ndob/21/2024).

12. Vychádzajúc z vyššie uvedeného, v danom prípade okrem právneho statusu strán (tu podnikateľov), pre kauzálnu príslušnosť súdu v spore o určenie neúčinnosti právneho úkonu podľa § 42a a nasl. OZ je určujúcim predmet sporu, ktorým je nárok žalobcu opierajúci sa o ním uplatnené odporové právo veriteľa, týkajúce sa právneho úkonu žalovaného (tretej osoby) a dlžníka žalobcu, ktorým žalovaný ukracuje vymáhateľnosť veriteľovej (žalobcovej) pohľadávky voči rovnakému dlžníkovi. Pre splnenie kritérií obchodnoprávneho sporu v tomto konaní teda nie je podstatné to, že medzi žalobcom a žalovaným nie je priamy záväzkový vzťah obchodnoprávneho charakteru.

13. Najvyšší súd dodáva, že v skorších rozhodnutiach taktiež uvádzal, že v sporovom konaní o neúčinnosť právneho úkonu o obchodnoprávny spor môže ísť aj vtedy, ak sa týka vzťahov, ktoré vznikli pri zabezpečení plnenia záväzkov v záväzkových vzťahoch, ktoré sa spravujú tretou časťou ObZ (§ 261 ods. 7 ObZ) [sp. zn. 2Ndob/109/2023, ods. 15 a contrario], resp. v inej obdobnej veci bolo pre konajúce súdy, nazerajúce na spor ako spor obchodnoprávny, podstatné, že odporované právne úkony sa viazali k ručiteľskému záväzku, ktorým bolo zabezpečené plnenie z úverovej zmluvy, uzavretej medzi dvomi obchodnými spoločnosťami, konkrétne bankou a akciovou spoločnosťou [sp. zn. 1Ndob/83/2023, ods. 25]. Vo veciach o určenie neúčinnosti právnych úkonov vedených na najvyššom súde pod sp. zn. 3Ndob/21/2024, 4Ndob/39/2024 a 5Ndob/41/2024 najvyšší súd konštatoval, že išlo o obchodnoprávny spor a preto na prejednanie a rozhodnutie je príslušný Mestský súd Bratislava III.

14. Najvyšší súd vzhľadom na uvedené konštatuje, že predmetom sporu je nárok z pôvodne obchodnoprávneho vzťahu, ktorý mal žalobca ako veriteľ s pôvodným dlžníkom - obchodná spoločnosť HOFERA s. r. o. Ručiteľom záväzku bol JUDr. Roman Weck konateľ HOFERA s. r. o. Žalobca sa domáha neúčinnosti právnych úkonov, ktoré urobil JUDr. Roman Weck so žalovaným OLD TOWN 27 s.r.o., ktorého jedným z konateľov je JUDr. Roman Weck a spoločníkom je AIRAVATA INVESTMENT s.r.o., ktorej jedným zo spoločníkov a konateľov je JUDr. Roman Weck. Keďže hlavný (pôvodný) vzťah medzi žalobcom a HOFERA s. r. o. je obchodnoprávny, potom aj akcesorický vzťah (ručiteľský záväzok) má charakter obchodnoprávny. Od nesplnenia záväzku, ktorý vyplýval z obchodnoprávneho vzťahu a v dôsledku zbavovania sa majetku ručiteľa sa odvíja aj tento spor o určenie neúčinnosti právnych úkonov (naviac medzi dvomi podnikateľmi). Preto ide v danom prípade z procesnoprávneho hľadiska o obchodnoprávny spor napriek tomu, že medzi žalobcom a žalovaným nie je vzťah obchodnoprávneho charakteru. Najvyšší súd však dodáva, že toto posúdenie povahy sporu nie je pre vo veci konajúci súd záväzné, keďže právne posúdenie veci je predmetom sporu medzi stranami a nie sporu o príslušnosť súdov, pričom toto sa odvíja od skutkových okolností zistených v priebehu konania, a nielen k okamihu jeho začatia.

15. Nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu preto nie je dôvodný. Mestský súd Bratislava III je v zmysle § 22 písm. a) CSP kauzálnie príslušným súdom na prejednanie a rozhodnutie predloženej veci.

16. Rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.